

WSOY

VIITTÄ

Salaisuuksien erottamat ystävät

VAILLE

Järkyttävä murha

KUOLEMA

Kuka tietää totuuden?

KAREN M. McMANUS

Suomentanut Inka Parpola

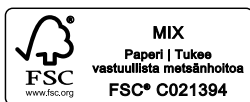
Karen M. McManus

VIITTÄ VAILLE
KUOLEMA

SUOMENTANUT INKA PARPOLA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

ENSIMMÄINEN PAINOS

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

You'll Be the Death of Me

TEXT COPYRIGHT © 2020 KAREN M. MCMANUS, LLC
SUOMENKIELINEN LAITOS © INKA PARPOLA JA WSOY 2025
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

ISBN 978-951-0-49103-4

PAINETTU EU:SSA

TUOTETIETOTURVALLISUUSASIOIHIN LIITTYVÄT TIEDUSTELUT:
TUOTEVASTUU@WSOY.FI

Zacharylle, Shalynille ja Aidanille

Hyvin laadittu tarkistuslista on aina paikallaan, mutta minusta alkaa tuntua, että äidillä on lähtenyt mopo käsistä.

»Anteeksi, mikä sivu?» kysyn ja selailen nivaskaa keittiön-pöydän äärellä äidin katsoessa minua odottavasti läppärin näytöltä. Otsikossa lukee *Sterling-Shepardin pariskunnan 20-vuotishääpäivämatka: ohjeita Ivyille ja Danielille*. Yhteensä yksitoista sivua. Kaksipuolinen tulostus. Vanhempani ovat jättäneet minut ja veljeni ensimmäistä kertaa yksin kotiin – yhteensä neljäksi päiväksi – ja äiti on laatinut meille tapojensa mukaisesti perinpohjaiset ja säntilliset toimintaohjeet. Lisäksi hän soittelee niin usein Skype- ja FaceTime-puheluita, ettemme ole edes päässeet huomaamaan heidän poissaoloaan.

»Yhdeksän», äiti sanoo. Hänen vaalea tukkansa on tunnusomaisella banaaninutturalla ja kasvoilla on täydellinen meikki, vaikka San Franciscossa kello on hädin tuskin viisi aamulla. Vanhempieni paluulento lähtee vasta kolmen ja puolen tunnin kuluttua, mutta äiti on aina valmiina hyvissä ajoin. »Hetimitä valaistusosion jälkeen.»

»Aivan, valaistusosion.» Veljeni Daniel huokaisee draumaattisesti pöydän toiselta puolen ja kaataa kulhoonsa aivan liikaa Lucky Charms -muroja. Daniel on kuudentoista, mutta

hänellä on taaperon muromaku. »Luulin, että ne saa sytyttää ja sammuttaa tarpeen mukaan. Olin väärässä. Niin kovin, kovin väärässä.»

»Hyvin valaistu talo torjuu murtovarkaita», äiti sanoo. Asumme kadulla, jonka rikollisuus rajoittuu kypärättä pyö-
räileviin lapsukaisiin.

Pidättäydyn tosin silmäinpyöräytyksestä, koska äidin kanssa on mahdotonta kiistellä. Hän opettaa soveltavaa tilastotiedettä MIT:ssä, ja hänellä on ajantasaista dataa aivan kaikesta. Juuri siksi silmäilen nyt tarkistuslistan CVH-palkintogaalaosuutta – siitä löytyvät seikkaperäiset ohjeet tilaisuuteen, jossa äiti nimetään *Carltonin vuoden henkilöksi* kiitoksena hänen osallisuudestaan osavaltionlaajuisen opioi-
dien väärinkäyttöä koskevan raportin teossa.

»Löytyi», sanon ja pikaluen sivun siltä varalta, että minulta on jäänyt jotain huomaamatta. »Kävin eilen hakemassa ilta-
pukusi pesulasta, joten se on ainakin hoidettu.»

»Halusinkin puhua juuri siitä», äiti sanoo. »Lennon pitäisi laskeutua puoli kuudelta. Koska gaala alkaa seitsemältä, meillä on teoriassa riittävästi aikaa tulla kotiin vaihtamaan vaatteet. Tajusin kuitenkin äsken, etten muistanut sanoa sinulle, mitä tehdä, jos lento myöhästyy ja meidän on men-
tävä suoraan lentokentältä Mackenzie Halliin.»

»Ööh.» Kohtaan äidin läpitunkevan katseen läppärin näy-
töltä. »Etkö voi viestittää, jos niin käy?»

»Toki, jos se vain onnistuu. Sinun kannattaa varmaan silti asentaa lentoseurantasovellus siltä varalta, ettei koneen Wi-Fi toimi», äiti sanoo. »Meillä ei ollut signaalia koko meno-
matkan aikana. Niin tai näin, jos lento ei ole perillä ennen kuutta, toivoisin että tulette kentälle meitä vastaan ja tuotte iltapukuni. Tarvitsen myös kengät ja koruja. Onko sinulla kynää lähettyvillä? Kerron, mitä sinun pitää etsiä.»

Daniel ottaa lisää muroja, ja minä yritän tukahduttaa yleensä vaimeana poreilevaa kaunaani samalla, kun raa-

pustan muistiinpanoja. Olen puolet elämästäni miettinyt, miksi minun täytyy raataa kaikessa tuplasti Danielia enemmän, mutta tässä tapauksessa sitä saa, mitä tilaa. Ennen vanhempieni lähtöä suorastaan vaadin saada hoitaa kaiken palkintogaalaan liittyvän – lähinnä koska pelkäsin, että jos kieltäytyisin, äiti tajuaisi tehneensä virheen pyytäessään minua eikä Danielia esittelemään hänet gaalassa. Looginen vaihtoehto kun olisi tietenkin ollut veljeni, tuo ihmelapsi, joka hyppäsi yhden luokka-asteen yli ja paraikaa jättää minut varjoonsa aivan kaikessa, mikä liittyy viimeiseen lukiovuoteemme.

En voi olla miettimättä, että äidin täytyy katua päätöstään. Varsinkin eilisen jälkeen, kun ainokainen mahdollisuuteni koulunsisäiseen maineeseen torpedoitiin niin brutaalisti.

Vatsani muljahtaa, kun lasken kynän pöydälle ja työnnän tyhjän murokulhon syrjään. Alati valpas äiti huomaa eleen. »Ivy, anteeksi. Häiritsen aamiaistasi, eikö niin?»

»Kaikki hyvin. Ei minulla ole nälkä.»

»Sinun on pakko syödä», äiti hätäilee. »Ota paahtoleipää. Tai hedelmiä.»

Ajatus ei houkuta pätkän vertaa. »En voi.»

Äidin otsa rypistyy huolesta. »Et kai ole tulossa kipeäksi?»

Ennen kuin ehdin vastata, Daniel yskähtää näyttävästi: »*Boney*.» Mulkaisen häntä ilkeästi ja vilkaisen sitten näytöllä näkyvää äitiä siltä varalta, että hän tajusi, mitä Daniel sanoi.

Tietenkin tajusi.

»Voi kulta», äiti sanoo, ja hänen myötätuntoisessa ilmeessään on häivähdys vimmaa. »Et kai sinä enää niitä vaaleja mieti?»

»En tietenkään», valehtelen.

Vaalit. Eilinen fiasko. Jossa minä, Ivy Sterling-Shepard, kolminkertainen vuosiluokan puheenjohtaja, hävisin lukion viimeisen vuosiluokan vaalit Brian »*Boney*» Mahoneylle. Joka ilmoittautui ehdokkaaksi läpällä. Hänen vaalilau-

seensa oli kirjaimellisesti: »Anna Boneylle ääni, siltä puuttuu plääni.» Okei, ei siinä mitään. Sehän on oikein tarttuva slogani. Mutta nyt Boney on vuosiluokan puheenjohtaja ja aikoo pitää sanansa, kun taas minulla oli kaikenlaisia suunnitelmia Carlton High'n opiskelijaelämän parantamiseksi. Olin tehnyt yhteistyötä paikallisen maatalousosuuskunnan kanssa saadakseni salaattibaariin luomuvaihtoehtoja ja suunnitellut opinto-ohjaajan kanssa sovitteluohjelmaa opiskelijoiden välisien konfliktitilanteiden ratkaisemiseksi. Puhumattakaan resurssienjakokumppanuudesta Carltonin kaupunginkirjaston kanssa tarkoituksena saada koulun kirjastoon kovakantisten lisäksi myös e-kirjoja ja äänikirjoja. Olin jopa suunnitellut järjestäväni lukion vikaluokkalaisille verenluovutusreissun Carltonin sairaalaan, vaikka jo pelkkä lääkeruiskun näkeminen saa minut pyörtymään.

Mutta loppujen lopuksi yksikään näistä aloitteista ei kiinnostanut ketään. Ja siksi tänään tasan kello kymmeneltä Boney pitää lukion neljäsluokkalaisille valintapuheensa. Mikäli menneistä väittelyistämme voi jotain päätellä, kyseinen puhe koostunee pitkistä, hämmentyneistä tauoista pieruvitsien välillä.

Olen yrittänyt näyttää urheaa naamaa, mutta kyllähän se pahalta tuntuu. Oppilaskunta oli minun juttuni. Ainoa aktiviteetti, jossa olen koskaan ollut Danielia parempi. No, en välttämättä *parempi*, koska hän ei koskaan vaivautunut ehdolle mihinkään, mutta silti. Se oli minun juttuni.

Äidin ilme sanoo: *Rakastan sinua, mutta nyt ei nynnyillä.* Se on yksi hänen väkevimmistä ilmeistään heti *Uskallakin puhua minulle tuohon sävyyn* -ilmeen jälkeen. »Kulta, tiedän, miten pettynyt olet. Et saa kuitenkaan velloa surkeudessa, tai oikeasti sairastutat itsesi.»

»Kuka on sairastunut?» Isän ääni jylisee jostainpäin hotellihuonetta. Sekunnin kuluttua hän ilmestyy kylpyhuoneesta pukeutuneena rentoihin matkavaatteisiin ja kuivaten har-

maantuvaa tukkaansa pyyhkeeseen. »Toivottavasti et sinä, Samantha. Edessä on kuuden tunnin lento.»

»Olen terve kuin pukki, James. Puhun juuri –»

Isä lähestyy pöytää, jonka ääressä äiti istuu. »Onko siellä Daniel? Daniel, saitko tartunnan kerholta? Siellä oli kuulemma ruokamyrkytystä liikkeellä viikonloppuna.»

»En syö siellä», Daniel sanoo. Isä hankki veljelleni työpaikan naapurikaupungin golfkerholta, jonka rakennuttamissa hän oli mukana, ja vaikka Daniel on pelkkä apupoika, hän tienaa järjettömiä summia tippeinä. Vaikka hän olisi-kin syönyt pilaantuneita mereneläviä, hän todennäköisesti raahautuisi siitä huolimatta töihin voidakseen kerryttää ylihinnoiteltujen lenkkarien kokoelmaansa.

Kuten tavallista, olen täysin toissijainen Sterling-Shepardin taloudessa. Puolittain odotan, että isä tiedustelee mäyräkoiramme Milan vointia ennen kuin huomioi minut. »Kukaan ei ole kipeä», sanon, kun hänen kasvonsa ilmestyvät äidin olan ylle. »Minä vain... mietin, voisinko mennä tänään vähän myöhemmin kouluun? Niin kuin yhdeltätoista tai jotain.»

Isän kulmakarvat kohoavat hämmästyksestä. En ole ollut luvatta poissa koulusta tuntiakaan koko lukiourani aikana. En väitä, etten koskaan sairastelisi. Minun täytyy vain rehkiä niin kovasti saadakseni huippunumeroita, että pelkään jatkuvasti jääväni jälkeen. Ainoa kerta, kun olen tieteen tahtoen jättänyt menemättä kouluun, oli kuudennella luokalla, kun häivyin spontaanisti kesken ikävystyttävän Massachusettsin puutarhaseuran luennon. Minulla oli rikostovereina kaksi meidän luokkalaista poikaa, joita en niihin aikoihin tuntenut erityisen hyvin.

Meidät oli pantu istumaan uloskäynnin lähelle, ja kun luennossa oli käynnissä oikein poikkeuksellisen puuduttava hetki, Cal O'Shea-Wallace alkoi hivuttautua kohti auditorion ovea. Cal oli ainoa tyyppi meidän luokalla, jolla oli kaksi isää, ja olin salaa aina halunnut olla hänen kaverinsa. Hän oli

hauska, hänellä oli kaksoisnimi kuten minulla, ja hän käytti kirkkaasti kuvioituja paitoja, jotka olivat silmissäni oudon lumoavia. Hän otti katsekontaktin ensin minuun ja sitten vieressäni istuvaan poikaan, Mateo Wojcikiin, ja viittilöi kädellään. Mateo ja minä vilkaisimme toisiamme, kohautimme olkiamme – *miksei?* – ja seurasimme häntä.

Kuvittelin, että me vain seisoskelisimme syyllisinä käytävällä, mutta ulko-ovi oli *siinä niin*. Kun Mateo työnsi sen auki, astuimme suoraan kirkkaaseen auringonpaisteeseen keskelle ihan oikeaa paraatia, joka juuri sattumalta kulki ohitsemme baseballjoukkue Red Soxin tuoretta voittoa juhlistaen. Sulauduimme väkijoukkoon sen sijaan, että olisimme palanneet paikoillemme, ja vaeltelimme omin nokin Bostonissa seuraavat pari tuntia. Ehdimme jopa takaisin Puutarha-seuran talolle ilman, että kukaan edes tajusi meidän olleen poissa. Kokemus – jonka Cal nimitti »Kaikkien aikojen parhaaksi päiväksi» – yhdisti meitä ja teki meistä parhaat kaverukset. Niihin aikoihin tuntui siltä kuin ystävyyskämme kestäisi ikuisesti.

Se kesti kasiluokkaan, mikä on melkein sama lasten vuossissa mitattuna.

»Miksi yhdeltätoista?» Isän ääni nykäisee minut takaisin nykyhetkeen. Äiti kääntyy katsomaan häntä.

»Vaalien jälkeinen aamunavaus pidetään tänään», äiti sanoo.

»Ahh», isä huokaa. Hänen komeille kasvoilleen asettuu myötätuntoinen ilme. »Ivy, se eilisen juttu on valtavan harmillinen. Se ei kuitenkaan millään muotoa kuvasta kykyjäsi tai arvoasi. Ei ollut ensimmäinen kerta, kun ilveilijälle ojenetaan virka, jota hän ei ansaitse, eikä se ollut viimeinenkään kerta. Et voi kuin pitää pääsi korkealla.»

»Naulan kantaan.» Äiti nyökyttelee niin raivokkaasti, että banaaninutturasta melkein irtoaa hiussuortuva. Mutta ei aivan. Ei se uskaltaisi. »Sitä paitsi en yllätyisi lainkaan,

vaikka Brian päätyisi lopulta eroamaan tehtävästään. Hän ei taida oikein olla oppilaskuntamateriaalia, vai kuinka? Jahka uutuudenviehätys karisee, voit ottaa hänen paikkansa.»

»Juurikin niin», isä sanoo hilpeästi, ikään kuin Boney Mahoneyn sotkujen siivoaminen ei olisi millään lailla nöyryyttävä tapa ryhtyä vuosiluokan puheenjohtajaksi. »Ja muista, Ivy: jonkin asian odottaminen on usein ikävämpää kuin itse asia. Tämänpäiväinen ei todennäköisesti ole läheskään niin kamala koettelemus kuin kuvittelet.» Hän asettaa kätensä äidin tuolin selkänojalle, ja he hymyilevät minulle yhdessä odottaen, että komppaan heitä. Läppärin näytöllä näkyy täydellinen tiimi: äiti viileä ja analyttinen, isä lämmin ja eloisa, ja molemmat täysin varmoja siitä, että ovat aina oikeassa.

Vanhempieni ongelma onkin se, etteivät he ole koskaan epäonnistuneet missään. Samantha Sterling ja James Shepard ovat olleet voimapariskunta siitä lähtien, kun he tapasivat Columbian yliopiston kauppatieteellisessä tiedekunnassa. Olkoonkin, että isä lopetti opintonsa puoli vuotta sen jälkeen päätettyään, että ryhtyisi sittenkin mieluummin flippaamaan taloja. Hän aloitti täällä, kotikaupungissaan Carltonissa, Bostonin esikaupungissa, joka muuttui trendikkääksi melkein heti sen jälkeen, kun isä oli ostanut pari ränsistynyttä Viktorian aikaista murjua. Nyt, kahdenkymmenen vuoden kuluttua, hän on yksi niistä lamasuojatuista kiinteistönkehittäjistä, jotka onnistuvat aina ostamaan halvalla ja myymään kalliilla.

Loppupäätelmä: kumpainenkaan ei tajua, miltä tuntuu olla vapaapäivän tarpeessa. Tai edes vapaa-aamun.

Heidän tuplaoptimisminsa lannistaa minut enkä jaksa väittää vastaan. »Tiedän», sanon ja tukahdutan huokauksen. »Se oli vitsi.»

»Hyvä», äiti sanoo ja nyökkää hyväksyvästi. »Mitä ajattelit panna tänään päällesi?»

»Sen Helen-tädin lähettämän mekon», sanon. Tunnen innostuksen häivähdyksen. Äidin isosisko on jo lähempänä

kuuttakymppiä, mutta hänellä on pistämätön tyylitaju – ja rutkasti rahaa käytettävissään, koska hänen kirjoittamiaan eroottisia romaaneja myydään vuosittain satojatuhansia kappaletta. Viimeksi sain häneltä erään minulle tyystin tunnetun belgialaissuunnittelijan luomuksen, joka on ehdottomasti muodikkain koskaan omistamani vaatekappale. Tänään käytän sitä ensimmäistä kertaa huoneeni ulkopuolella.

»Entä kengät?»

En omista kenkiä, jotka tekisivät mekolle oikeutta, mutta sille ei mahda mitään. Ehkä Helen toimittaa sellaiset, kun julkaisee seuraavan kirjansa. »Mustat korkkarit.»

»Täydellistä», äiti sanoo. »Ja sitten päivälliseen. Älkää missään tapauksessa odottako meitä, koska aika menee niin korille. Ottakaa pakkasesta chiliä tai –»

»Menen Olive Gardeniin Trevorin kanssa», Daniel keskeyttää. »Lacrosseharkkojen jälkeen.»

Äiti kurtistaa kulmiaan. »Oletko varma, että sinulla on aikaa?»

Äiti antaa veljelleni hienovaraisen vihjeen suunnitelmien vaihtamisesta, mutta Daniel ei tartu syöttiin. »Totta kai on.»

Äiti näyttää valmiilta panemaan vastaan, mutta isä naputtaa rystysiään pöytää vasten. »Paras lopettaa, Samantha», hän sanoo. »Sinun täytyy vielä pakata.»

»Selvä», äiti huokaa. Hän haluaa aina pakata kaikessa rauhassa. Luulen jo päässeeni pälkähästä, mutta hänpä lisää: »Vielä yksi juttu, Ivy – olethan jo tehnyt muistiinpanot gaalaa varten?»

»Tietenkin.» Työstin niitä melkein koko viikonlopun. »Minähän meilasin ne sinulle eilen. Etkö muista?»

»Totta kai. Ne ovat aivan ihanat. Tarkoitin vain...» Ensimmäistä kertaa puhelun aloittamisen jälkeen äiti näyttää epävarmalta. Niin ei käy oikeastaan koskaan. »Kai sinä otat mukaan paperikopion? Tiedän, että sinä – että sinua voi joskus alkaa hermostuttaa yleisön edessä.»

Vatsaani kiristää. »Se on minulla repussa.»

»Daniel!» isä rähähtää äkkiä. »Käännä tietokonetta, Ivy. Haluan puhua veljesi kanssa.»

»Mitä? Miksi?» Daniel tivaa puolustuskannalla, kun kiepautan läppärin ympäri. Nöyryytyksen puna kohoaa poskilleni tajutessani, mitä on tulossa.

»Kuuntele, poika.» Näen sieluni silmin, miten isä yrittää näyttää ankaralta, mutta vaikka hän kuinka ponnistelisi, hän ei ikinä onnistu olemaan uhkaava. »Sinun on luvattava, ettei missään olosuhteissa tärvele siskosi muistiinpanoja.»

»Isä, en kai minä – *oikeasti*.» Daniel lysähtää tuoliinsa ja pyörittelee liioitellusti silmiään. Joudun tekemään kaikkeni, jotten viskaa murokulhoa hänen päähänsä. »Voisitteko te jo lopettaa? Sen piti olla vitsi. Minulla ei käynyt mielessäkään, että hän ihan oikeasti lukisi sen helkkarin paperin.»

»Tuo ei ole lupaus», isä sanoo. »Tämä on äitisi iso ilta. Tiedät myös, miten kovasti siskosi viimeksi pahoitti mielensä.»

Jos he vielä jatkavat aiheesta, minä oksennan. »Isä, kaikki on hyvin», sanon kireästi. »Se oli vain typerä pränkki. Olen päässyt sen yli.»

»Ei siltä kuulosta», isä huomauttaa. Aivan asianmukaisesti.

Käännän läppärin takaisin itseäni kohti ja liisteröin hymyn huulilleni. »Olen ihan oikeasti. Se on menneen talven lumia.»

Isä ei epäluuloisesta ilmeestä päätellen usko minua. Eikä hänen pitäisikään. Minut on nöyryytetty tuoreeltaan eilispäivänä, joten viimekeväinen on ilman muuta menneen talven lumia. En ole kuitenkaan millään muotoa, mitenkään, *päässyt sen yli*.

Ironista on se, ettei kyseessä edes ollut mikään erityisen tärkeä puhe. Minun oli tarkoitus lausua kolmannen vuosiluokan kevätkykynäytöksen päätössanat, ja tiesin, että kaikkien ajatukset vaeltelisivat jossakin ihan muualla. Siitä huolimatta olin kirjannut kaiken muistiin, kuten aina teen, koska julkiset puheet hermostuttavat minua enkä halunnut unohtaa mitään.

Tajusin kuitenkin vasta lavalla koko luokan edessä seis-
tessäni, että Daniel oli kähveltänyt muistiinpanoni ja kor-
vannut ne jollakin muulla: katkelmalla Helenin uusimmasta
eroottisesta palopelastajaromaanista, *Sisälläni roihuavasta
liekistä*. Ja minä – menin jonkinlaiseen paniikinomaiseen
dissosiativiseen tilaan ja *luin* sen. Ääneen. Alkuun porukka
oli hämmentyneen hiljaa, koska kaikki kuvittelivat sen kuu-
luvan esitykseen, ja sitten he remahtivat hysteeriseen nau-
ruun tajutessaan, että olin tosissani. Opettaja ryntäsi lopulta
lavalle ja keskeytti minut siinä vaiheessa, kun kuvailin san-
karin anatomiaa yksityiskohtaisessa uljaudessaan.

En edelleenkään käsitä, miten siinä kävi niin. Miten aivoni
saattoivat jumittaa ja suuni käydä samaan aikaan. Mutta niin
tapahtui, ja se oli tappavan nöyryyttävää. Varsinkin, koska
se edustaa minulle sitä hetkeä, jolloin koko koulu alkoi pitää
minua vitsinä.

Boney Mahoney vain teki vitsistä virallisen.

Isä saarnaa yhä veljelleni vaikkei enää näekään tätä. »Tätisi
on nerokas luova taiteilija, Daniel. Olet onnenpekka, jos
onnistut jonain päivänä saamaan osaksesi edes puolet hänen
ammattillisesta menestyksestään.»

»Tiedetään», Daniel mutisee.

»Siitä puheen ollen – huomasin ennen lähtöämme, että
hän oli lähettänyt ennakkokappaleen romaanistaan *Polttaa,
polttaa*. Jos kuulen siitä tänään sanankin, minä –»

»Lopeta, isä», keskeytän. »Mikään ei mene tänään pieleen.
Tästä illasta tulee täydellinen.» Pakottaudun kuulostamaan
itsevarmalta, kun katson äitiä silmiin – ne ovat suuret ja huo-
lestuneet, ja kaikki viimeaikaiset epäonnistumiseni tuntu-
vat kuvastuvan niistä. Minun on päästävä takaisin raiteille
ja pyyhittävä tuo ilme niistä lopullisesti. »Siitä tulee juuri
sellainen ilta kuin sinä ansaitset, äiti. Lupaen sen.»

MATEO

Tässä totuus tarmonpesistä: kukaan ei tiedä, miten paljon he oikeasti tekevät, kunnes he lopulta eivät enää pystykään puurtamaan entiseen malliin.

Ajattelin ammoin, että auttelin aika tavalla kotona. Enemmän joka tapauksessa kuin kaverini. Mutta nyt kun äidillä on jäljellä enää puolet tavanomaisesta kapasiteetistaan, minun on pakko kohdata totuus: entinen Mateo ei tehnyt paskaa-kaan. Yritän nykyään hoitaa osuuteni, mutta useimmiten en vieläkään mieti, mitä pitäisi tehdä, ennen kuin on myöhäistä. Kuten nyt, kun tuijotan tyhjää jääkaappia. Paiskin eilen viisi tuntia hommia ruokakaupassa, eikä mielessäni käväissyt kertaakaan, pitäisikö minun kenties tuoda kotiin jotain ruoan-puolta.

»Voi, kulta. Olen pahoillani, mutta melkein kaikki on lopussa», äiti huikkaa. Hän on olohuoneessa tekemässä fysioterapiaharjoituksiaan, mutta koko alakerta on yhtä avointa tilaa, ja muutenkin minusta tuntuu, että hänellä on silmät selässä. »En ole päässyt tällä viikolla kauppaan. Voitko syödä aamupalaa koululla?»

Carlton High'n ruokalassa on tarjolla pelkkää paskaa, mutta siitä huomauttaminen olisi Vanhan Mateon veto.

»Ilman muuta», sanon ja suljen jääkaapin vatsan murah-
taessa ilkeästi.

»Ota tästä.» Käännähdän. Serkkuni Autumn istuu keittiön-
pöydän ääressä puoliksi avattu reppu edessään ja viskaa
minulle energiapatukan. Nappaan sen yhdellä kädellä, repäi-
sen kääreen auki ja puraisen kerralla puolet.

»Kiitos», mumisen suu täynnä.

»Mitä tahansa sinun vuoksesi, verkkuseni.»

Autumn on asunut meillä seitsemän vuotta, siitä lähtien,
kun hänen vanhempansa kuolivat auto-onnettomuudessa
Autumnin ollessa yhdentoista. Äiti oli jo silloin yksinhuoltaja
– hän ja isä olivat juuri eronneet, mikä kauhistutti perin juu-
rin äidin puertoricolaisen suvun muttei herättänyt minkään-
laisia reaktioita isän puolalaisessa perheessä – eikä Autumn
ollut hänen verisukulaisensa vaan isän. Sen olisi pitänyt tar-
koittaa, ettei äiti ollut millään muotoa vastuussa traumati-
soituneesta esiteiniorvosta, varsinkaan, kun isän puolella oli
koko joukko naimisissa olevia pariskuntia. Äiti on kuitenkin
aina ollut se aikuinen, joka Saa Aikaiseksi.

Ja toisin kuin muut, hän halusi Autumnin. »Tyttö tarvitsee
meitä ja me tarvitsemme häntä», hän ilmoitti minulle, kun
olin esittänyt raivokkaan vastalauseeni hänen maalattuaan
pelihuoneeni pirteän laventelinsiniseksi. »Meidän täytyy
pitää huolta omistamme, vai mitä?»

Alkuun en ollut lainkaan mielissäni tilanteesta. Autumn
kiukutteli niihin aikoihin tämän tästä, mikä oli epäilemättä
normaaliala hänen tilanteessaan olevalle nuorelle mutta siitä
huolimatta järjestyttävän epämiellyttävää kymmenvuotiaalle
meikäläiselle. Koskaan ei tiennyt, mikä hänet suututti – tai
mitä elotonta objektia hän päätti ryhtyä murjomaan. Kun
äiti ensimmäisen kerran vei meidät ostoksille, mistään tie-
tämätön kassamyyjä tokaisi serkulleni: »Onpa sinulla ihana
punainen tukka! Sinä ja veljesi ette näytä yhtään toisiltanne.»
Ja Autumnin naama jähmettyi.

KAREN M. MCMANUSIN YHDEN PÄIVÄN TRILLERI KOLMESTA TEINISTÄ JA LINTSAUSREISSUSTA, JONKA MURHA MUUTTA KOHTALOKKAAKSI.

Ivy, Mateo ja Cal olivat aikanaan läheisiä, mutta nyt heitä yhdistää vain koulu. Kun he sattuvat yhtä aikaa koulun parkkipaikalle kellojen jo soidessa, he päättävät lintsata yhdessä ja lähteä Bostoniin. Juttua ei vain tunnu riittävän edes menomatalle, ja kun he näkevät keskustassa luokkakaverinsa, he lähtevät seuraamaan tätä piristykseen toivossa. Pahaksi onneksi kaveri kävelee suoraan omaan kuolemaansa – ja yhtäkkiä Ivy, Mateo ja Cal piileskelevät poliisia.

Heillä on kuin onkin jotain yhteistä:
kasapäin synkkiä salaisuuksia.

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN 978-951-0-49103-4